

burg (september 1703), het beleg van Landau (november 1703) en het beleg van Hoey (augustus 1703). Alleen over Maastricht vermeldde Van Spaan niets, de andere gevechten werden alle verslagen. De data waren niet altijd correct (meestal enkele dagen later) en het aantal doden en gewonden werd wat overdreven, vooral aan Franse kant. Toch kan gezegd worden dat een lezer van de Boere Kourier de oorlog behoorlijk heeft kunnen volgen⁵⁴). Naast het verloop van de veldslagen gaf Van Spaan ook zijn mening over de oorlog en verstrekke hij achtergrondinformatie. Toen de stad Landau in handen dreigde te vallen van de Fransen, probeerde Van Spaan dit aan zijn lezers te verklaren:

‘Dat het Duitze Rijk maar onder eenen Heer stond, gelijk het Franse, Louwijs zoude het zo niet ringelooren; maar het is te zeer verdeeld in Keur- en Vorstendommen, en wil den eenen ordinaar hot en den anderen har. Voor deze had men in ’t Duitze Rijk maar zeve Keurvorstendommen, en nu heb ’er negen. De Keurvorsten zijn de volgende, (...). In Duitsland heb je ook 15. aanzienelijke Huizen, als dat van ...’ (Van Spaan noemt vervolgens deze huizen)⁵⁵).

Naast achtergrondinformatie gaf Van Spaan aan wat hij van het oorlogvoeren vond. Hij beschreef hoe volksmenigten naar Bonn trokken om de stad te zien belegeren en veroveren:

‘... alleenlijk om het vermaak te hebben van Bon te zien belegeren, en d’Adelborsten van de Prins wat te helpen. Ondertussen ziet men de Dood met zijn Seis in ’t verschiet, (...). De Boere Kourier, welke ruim 30. Jaren geleden, zijn koot tegen den Turk ook eens heeft zoeken op te zetten, kan geen smaak meer vinden in diergelijke versnaperingetjes; doch als ter perfors op aan most komen zou hij der zijn Vaars Zoon voor Stad en ’t Vaderland, noch roemruchtig aan derven wagen, doch ik hoop dat het Schip Hollandia voor wind en stroom zal zeilen, of dat het ’er niet toekomen zal

Want ’k hou me liever laag en stil
En heb den bras van zulk gedril’⁵⁶).

De duidelijk anti-Franse houding van Van Spaan was een overheersende tendens in de Boere Kourier. De dreigende overheersing van Frankrijk speelde echter ook al een voorname rol in zijn *Ge-denkwaardige Geschiedenissen*.

2. Het rooms-katholicisme en de paus

Een tweede ‘viand’ van de Republiek was volgens Van Spaan de rooms-katholieke religie. Frankrijk en Rome spanden samen tegen de protestantse Republiek om deze van haar vrijheid te kunnen beroven. Terwijl er uit zijn Boere Kourier nog een zekere vorm van ontzag voor ‘Louwijs’ (Lodewijk XIV, PdB) sprak, kon er met betrekking tot de paus (Clemens XI) geen goed woord af. De meeste Kouriers openden met een bericht uit Rome. De paus werd spottend ‘den pontificalen Baas’, ‘den goeden ouden Vader’ of ‘zijn